

YASHIL

IQTISODIYOT
va
TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

**RESPUBLIKA KONFERENSIYA (ILMIY-AMALIY ANJUMAN) MAQOLA VA TEZISLAR TO'PLAMI:
"MILLIY IQTISODIYOTNI BARQAROR SAQLASHDA
"YASHIL IQTISODIYOT", "YASHIL MOLIYA",
"YASHIL BUXGALTERIYA" VA ILG'OR
MUHANDISLIK MAKTABLARINI ILMIY-AMALIY
INTEGRATSIYALASHTIRISH DOLZARBLIGI"**

Konferensiya maqola va tezislari to'plami

2025-YIL
30-MAY

ROAD
74-91 xalqaro daraja
ISSN: 2992-8982

IQTISODIYOT & TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

Bosh muharrir:

Sharipov Kongiratbay Avezimbetovich

Elektron nashr. 568 sahifa.

E'lon qilishga 2025-yil 11-martda ruxsat etildi.

Bosh muharrir o'rinbosari:

Karimov Norboy G'aniyevich

Muharrir:

Qurbonov Sherzod Ismatillayevich

Tahrir hay'ati:

Salimov Oqil Umrzoqovich, O'zbekiston Fanlar akademiyasi akademigi
Abduraxmanov Kalandar Xodjayevich, O'zbekiston Fanlar akademiyasi akademigi
Sharipov Kongiratbay Avezimbetovich, texnika fanlari doktori (DSc), professor
Rae Kvon Chung, Janubiy Koreya, TDIU faxriy professori, "Nobel" mukofoti laureati
Osman Mesten, Turkiya parlamenti a'zosi, Turkiya – O'zbekiston do'stlik jamiyati rahbari
Axmedov Durbek Kudratillayevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Axmedov Sayfullo Normatovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Abduraxmanova Gulnora Kalandarovna, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Kalonov Muxiddin Baxritdinovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Siddiqova Sadoqat G'afforovna, pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Xudoyqulov Sadirdin Karimovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Maxmudov Nosir, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Yuldashev Mutallib Ibragimovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Samadov Asqarjon Nishonovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, professor
Slizovskiy Dimitriy Yegorovich, texnika fanlari doktori (DSc), professor
Mustafakulov Sherzod Igamberdiyevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Axmedov Ikrom Akramovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Eshtayev Alisher Abdug'aniyevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Xajiyev Baxtiyor Dushaboyevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Hakimov Nazar Hakimovich, falsafa fanlari doktori (DSc), professor
Musayeva Shoira Azimovna, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), professor
Ali Konak (Ali Ko'nak), iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor (Turkiya)
Cham Tat Huei, falsafa fanlari doktori (PhD), professor (Malayziya)
Foziljonov Ibrohimjon Sotvoldixo'ja o'g'li, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dots.
Utayev Uktam Choriyevich, O'z.Respub. Bosh prokuraturasi boshqarma boshlig'i o'rinbosari
Ochilov Farkhod, O'zbekiston Respublikasi Bosh prokuraturasi IJQKD boshlig'i
Buzrukxonov Sarvarxon Munavvarxonovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent
Axmedov Javohir Jamolovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Toxirov Jaloliddin Ochil o'g'li, texnika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), katta o'qituvchi
Bobobekov Ergash Abdumalikovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), v.b. dots.
Djudi Smetana, pedagogika fanlari nomzodi, dotsent (AQSH)
Krissi Lyuis, pedagogika fanlari nomzodi, dotsent (AQSH)
Glazova Marina Viktorovna, iqtisodiyot fanlari nomzodi (Moskva)
Nosirova Nargiza Jamoliddin qizi, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Sevil Piriyeva Karaman, falsafa fanlari doktori (PhD) (Turkiya)
Mirzaliyev Sanjar Makhmatjon o'g'li, TDIU ITI departamenti rahbari
Ochilov Bobur Baxtiyor o'g'li, TDIU katta o'qituvchisi

IQTISODIYOT & TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

Editorial board:

- Salimov Okil Umrzokovich**, Academician of the Academy of Sciences of Uzbekistan
Abdurakhmanov Kalandar Khodjavevich, Academician of the Academy of Sciences of Uzbekistan
Sharipov Kongiratbay Avezimbetovich, Doctor of Technical Sciences (DSc), Professor
Rae Kwon Chung, South Korea, Honorary Professor at TSUE, Nobel Prize Laureate
Osman Mesten, Member of the Turkish Parliament, Head of the Turkey–Uzbekistan Friendship Society
Akhmedov Durbek Kudratillayevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Akhmedov Sayfullo Normatovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Abdurakhmanova Gulnora Kalandarovna, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Kalonov Mukhiddin Bakhridinovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Siddikova Sadokat Gafforovna, Doctor of Philosophy (PhD) in Pedagogical Sciences
Khudoykulov Sadirdin Karimovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Makhmudov Nosir, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Yuldashev Mutallib Ibragimovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Samadov Askarjon Nishonovich, Candidate of Economic Sciences, Professor
Slizovskiy Dmitriy Yegorovich, Doctor of Technical Sciences (DSc), Professor
Mustafakulov Sherzod Igamberdiyevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Akhmedov Ikrom Akramovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Eshtayev Alisher Abduganiyevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Khajiyev Bakhtiyor Dushaboyevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Khakimov Nazar Khakimovich, Doctor of Philosophy (DSc), Professor
Musayeva Shoira Azimovna, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Professor
Ali Konak, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor (Turkey)
Cham Tat Huei, Doctor of Philosophy (PhD), Professor (Malaysia)
Foziljonov Ibrokhimjon Sotvoldikhoja ugli, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Associate Professor
Utayev Uktam Choriyevich, Deputy Head of Department, Prosecutor General's Office of Uzbekistan
Ochilov Farkhod, Head of DCEC, Prosecutor General's Office of Uzbekistan
Buzrukxonov Sarvarkhon Munavvarkhonovich, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor
Akhmedov Javokhir Jamolovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences
Tokhirov Jaloliddin Ochil ugli, Doctor of Philosophy (PhD) in Technical Sciences, Senior Lecturer
Bobobekov Ergash Abdumalikovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Acting Associate Professor
Judi Smetana, Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor (USA)
Chrissy Lewis, Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor (USA)
Glazova Marina Viktorovna, Candidate of Economic Sciences (Moscow)
Nosirova Nargiza Jamoliddin kizi, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Associate Professor
Sevil Piriyeva Karaman, Doctor of Philosophy (PhD) (Turkey)
Mirzaliyev Sanjar Makhamatjon ugli, Head of the Department of Scientific Research and Innovations, TSUE
Ochilov Bobur Bakhtiyor ugli, Senior lecturer at TSUI

Ekspertlar kengashi:

Berkinov Bazarbay, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Po'latov Baxtiyor Alimovich, texnika fanlari doktori (DSc), professor
Aliyev Bekdavlal Aliyevich, falsafa fanlari doktori (DSc), professor
Isakov Janabay Yakubbayevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Xalikov Suyun Ravshanovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent
Rustamov Ilhomiddin, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent
Hakimov Ziyodulla Ahmadovich, iqtisodiyot fanlari doktori, dotsent
Kamilova Iroda Xusniddinovna, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
G'afurov Doniyor Orifovich, pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Fayziyev Oybek Raximovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Tuxtabayev Jamshid Sharafetdinovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Xamidova Faridaxon Abdulkarim qizi, iqtisodiyot fanlari doktori, dotsent
Yaxshiboyeva Laylo Abdisattorovna, katta o'qituvchi
Babayeva Zuhra Yuldashevna, mustaqil tadqiqotchi

Board of Experts:

Berkinov Bazarbay, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Pulatov Bakhtiyor Alimovich, Doctor of Technical Sciences (DSc), Professor
Aliyev Bekdavlal Aliyevich, Doctor of Philosophy (DSc), Professor
Isakov Janabay Yakubbayevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Khalikov Suyun Ravshanovich, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor
Rustamov Ilkhomiddin, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor
Khakimov Ziyodulla Akhmadovich, Doctor of Economic Sciences, Associate Professor
Kamilova Iroda Khusniddinovna, Doctor of Philosophy (PhD) in Economics
Gafurov Doniyor Orifovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Pedagogy
Fayziyev Oybek Rakhimovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economics, Associate Professor
Tukhtabayev Jamshid Sharafetdinovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economics, Associate Professor
Khamidova Faridakhon Abdulkarimovna, Doctor of Economic Sciences, Associate Professor
Yakhshiboyeva Laylo Abdisattorovna, Senior Lecturer
Babayeva Zuhra Yuldashevna, Independent Researcher

- 08.00.01 Iqtisodiyot nazariyasi
- 08.00.02 Makroiqtisodiyot
- 08.00.03 Sanoat iqtisodiyoti
- 08.00.04 Qishloq xo'jaligi iqtisodiyoti
- 08.00.05 Xizmat ko'rsatish tarmoqlari iqtisodiyoti
- 08.00.06 Ekonometrika va statistika
- 08.00.07 Moliya, pul muomalasi va kredit
- 08.00.08 Buxgalteriya hisobi, iqtisodiy tahlil va audit
- 08.00.09 Jahon iqtisodiyoti
- 08.00.10 Demografiya. Mehnat iqtisodiyoti
- 08.00.11 Marketing
- 08.00.12 Mintaqaviy iqtisodiyot
- 08.00.13 Menejment
- 08.00.14 Iqtisodiyotda axborot tizimlari va texnologiyalari
- 08.00.15 Tadbirkorlik va kichik biznes iqtisodiyoti
- 08.00.16 Raqamli iqtisodiyot va xalqaro raqamli integratsiya
- 08.00.17 Turizm va mehmonxona faoliyati

Muassis: "Ma'rifat-print-media" MChJ

Hamkorlarimiz: Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti, O'zR Tabiat resurslari vazirligi, O'zR Bosh prokuraturasi huzuridagi IJQK departamenti.

Jurnalning ilmiyligi:

“Yashil” iqtisodiyot va taraqqiyot” jurnali

O'zbekiston Respublikasi Oliy ta'lim, fan va innovatsiyalar vazirligi huzuridagi Oliy attestatsiya komissiyasi rayosatining 2023-yil 1-apreldagi 336/3-sonli qarori bilan ro'yxatdan o'tkazilgan.

MUNDARIJA

Omborxonada wms tizimidan foydalanishni afzalliklari.....	16
G'ofurov Shoxjaxon Abdumajit o'g'li, Yuldashev Abduhakim Abdukarimovich	
Интеграция проектного офиса в корпоративную структуру строительной компании, работающей по ерс-контрактам.....	21
Махмудов Сардор Козим угли	
Investition muhit va unga ta'sir etuvchi omillar tahlili	24
Ochilov Bobur Baxtiyor o'g'li	
Tadbirkorlik faoliyati to'g'risidagi itimoiy-iqtisodiy qarashlar tahlili.....	27
Abduvohidov Behzod XXX	
Tijorat banklarida kredit portfelini boshqarishning asosiy yo'nalishlari.....	30
Jo'rayev Eldor Berdibekovich	
O'zbekistonda davlat budjetini kupaytirishda soliqlarni ahamiyati.....	34
Karimova Gulbahor Normurodovna	
Dunyo oziq-ovqat bozorining dinamik rivojlanishidagi o'zgarishlar, qiyinchiliklar va ularning yechimlari	36
Tolipova Baxtigul Farxodovna	
Исследование тепловых и диффузионных процессов при азотировании зубчатых колес в вакуумной среде	39
Жасурбек Юлдашбоевич Холмирзаев	
Axborot tizimlaridan foydalangan holda tashkilotni boshqarish bo'yicha qarorlar qabul qilishni takomillashtirish	49
Xujamova Shahrizoda Otabek Qizi	
Sanoat sektorida dekarbonizatsiya va qayta tiklanuvchi energiya manbalaridan foydalanish strategiyalari	52
Bobobekov Ergash Abdumalikovich	
Sanoat rivojlanishini ekonometrik modellashtirish (Surxondaryo viloyati misolida)	56
Xalmuratov Zakirjan Mekkamovich	
"Yashil iqtisodiyot" – barqaror taraqqiyot omili.....	58
Lapasova Kamola Farhod qizi	
Umumta'lim maktablarida informatika fanini o'qitishda sun'iy intellektdan foydalanishning pedagogik imkoniyatlari	60
Raxmonov Baxtiyor Azzamovich	
"Makroiqtisodiy masalalarni yechishda matematik modellarning ahamiyati"	63
Abdiraimov Abbas Xolmurod O'g'li	
Moda marketingida iste'molchilarning ichki ehtiyojlari va xulq-atvoriga asoslangan yondashuvlar	67
Tuxtaeva Oydiyoy Normamatovna	
O'zbekiston Respublikasida standartlashtirish siyosatida xalqaro tashkilotlar bilan hamkorlik tahlili	72
Raximov Ilyos Muydinovich	
Tijorat banklarida omonatlarni jalb qilishda mijoz sodiqligini oshirishga qaratilgan innovatsion yondashuvlar	75
Raximov Shoxrux Furqatovich	
Raqamli bank xizmatlarida sun'iy intellektdan foydalanishning istiqbollari va xavfsizlik masalalari.....	78
Erdonayev Aliqul Xalimovich	
Ta'minot zanjirini optimallashtirish yo'llari.....	82
Matkarimova Umida Alisher qizi, Yuldashev Abduhakim Abdukarimovich	
The role of global value chains in international trade competition.....	85
Rakhmonova Dildora Ergash Qizi	
Электронная коммерция в узбекистане: государственные стратегии, технологический прогресс и барьеры развития.....	88
Махаммадалиева Муслимахон Шерали Кизи	

Modernization of the social protection system through digital technologies and innovative approaches.....	90
Abduzoirov Mukhiddin Umidjon ugli, Qudratov Inomjon Nemat ugli	
Tabiiy va sun'iy tolalar asosida qayta ishlangan mahsulotlarning texnologik sifati va iqtisodiy samaradorligi.....	93
Raximov Furqat Jalalovich	
Maishiy kimyo tovarlari B2B bozori uchun barqaror va yashil taqsimot modellarini ishlab chiqish.....	97
Ro'ziyeva Farzona Komiljon qizi	
Chakana savdo va xorijiy investitsiyalarni jalb qilish orqali hududiy iqtisodiyotni rivojlantirish	102
Po'latova Sug'diyona Iskandar qizi, Abdullayev Firdavs Sanjar o'g'li, Ravshanova Muxtarama	
Zamonaviy shahar massivlarida xizmat ko'rsatish va boshqarishda "Aqlli shahar" konsepsiyasi.....	105
Ismailov Najmiddin Ilxamovich	
Germaniyaning ta'minot zanjirlarini boshqarish tajribasidan foydalanishni afzalliklari.....	108
Nuriddinov G'ulomiddin Ziyovuddin o'g'li, Yuldashev Abduhakim Abdukarimovich	
Ta'minot zanjirida CPFR texnologiyasi foydalanishni afzalliklari.....	111
Komilov Muhammad Yusuf Sardorbek o'g'li, Yuldashev Abduhakim Abdukarimovich	
Ta'minot zanjirlarini qo'llashda jahon tajribasi.....	115
Karimov Amirxon Anvarovich, Yuldashev Abduhakim Abdukarimovich	
Sug'urtada investisiya faoliyatini tashkil etishni huquqiy asoslari.....	118
Suyunov Isomiddin Tilovkobilovich	
Yurtimizda amaldagi budjetlararo munosabatlar tartibi, hisobi hamda uning afzalliklari.....	122
Po'latov Tirkash Sotiboldiyevich	
Aholini ijtimoiy himoya qilish institutlari shakllanishining xorij tajribalari	127
Bobonov N.H.	
Способ организации продуктивной работы преподавателя и его влияние на результативность	131
Гулнора Казимова	
Literature is a reflection of the soul and culture of humanity.....	136
Sayidova Sayyora Yorikulovna	
Turizm infratuzilmasida transport xizmatlarini integratsiyalash: muammo va yechimlar	140
Vakilov Ruslan Tillabayevich	
Ekoturizm va madaniy meros obyektlariga tashrifni tartibga soluvchi huquqiy normalar	142
Sayfiddinov Sharofiddinxo'ja Najmiddin o'g'li	
Strategies for achieving sustainable growth through green economy transition.....	145
Umida Kakhramonova Gayratovna	
Buxoro viloyatida qishloq xo'jaligida suv resurslaridan foydalanish samaradorligini oshirishda innovatsion yondashuvlar.....	149
Ro'ziyev Sobirjon Samatovich	
Xizmat ko'rsatish sohasida mulkni qayta baholash va unga yetkazilgan moddiy zararni aniqlash.....	153
Xadjayev Kamoliddin Fazliddinovich	
Shahar aglomeratsiyasining sifatini ekologik va geologik mezonlar asosida kompleks baholash.....	155
Irgashev Shavkatbek Turdiyevich	
Sanoatda korxonalarining qayta tiklanuvchi energiya manbalari asosida barqaror iqtisodiy o'sishini ta'minlash	160
Qalandarova Gulshoda Nazirjon qizi	
Raqamli iqtisodiyot sharoitida hududiy tengsizliklarni kamaytirish usullari.....	165
Ibragimov Baxrom Baxodirovich	
Tog' yon bag'rida joylashgan kon uymlarini ochiq usulda qazib olish xususiyatlari.....	174
I.T. Mislibayev, M.Sh. Ochilova	
Milliy iqtisodiyotda turizmning o'rni va rivojlanish imkoniyatlari.....	176
Xudoyberdiyeva Hilola Himmatovna	
China insurance market experience	178
Jumaboyev Akmal Sheraliyevich	

Tijorat banklarida moliyaviy resurslarning shakllanish manbalari.....	181
Tangirkulov Bekzod Boxadirovich	
Bank tizimida buxgalteriya hisobotlarida axborot texnologiyalarining roli va rivoji.....	185
Sodiqov Sanjar Saydullo o'g'li	
Samarali loyiha risklarini boshqarish: nazariya va amaliyot.....	189
Nosirova Gulira'no Abdulaziz qizi	
XXI-asrda Xitoyning iqtisodiy taraqqiyoti: sohaviy islohotlar, yutuqlar va muammolar tahlili.....	192
D.E.Qarshiyev	
Boshqaruv hisobining zamonaviy konsepsiyalarini joriy etish xo'jalik yurituvchi subyektlarda natijadorlikka erishishning muhim omilidir	195
Xoshimov Baxrom Baxadirovich	
Eksportga chiqariladigan mahsulotlar uchun zamonaviy qadoqlashning ahamiyati va tendensiyalari	201
Xidirov Shohrux Bobur o'g'li	
Усовершенствование подходов к управлению проблемными кредитами в коммерческих банках узбекистана	205
Улмасой Хусан кизи Ахмедова	
Sug'urtada investitsiya faoliyatini obyekt va predmeti	208
D.E.Qarshiev	
O'zbekistonda raqamli texnologiyalarning tadbirkorlik sohasida istiqbollari.....	211
Sattarov Xayrulla Fayzullayevich	
Sug'urtada anderryating xizmatini xorij tajribasidan foydalanish.....	213
D.E. Qarshiev	
Важность проекта «умный город» в узбекистане	216
Акбаржон Иминов	
The role of digitalization of healthcare in the implementation of the safe city project	218
Akbarjon Iminov	
Moliyaviy faoliyat natijalari hisobini takomillashtirishda tahlilning o'rni.....	220
Po'latov Xudoyberdi Uktamovich, Abduxoliqov Isomiddin Ikrom o'g'li, Shakarov Shahzod Sobir o'g'li	
Temir yo'l va intermodal transport tizimining rivojlanishi: investitsiyalar, xarajatlar va samaradorlik tahlili	226
Turdiyeva Irodaxon Ismoil qizi	
O'zbekistonda qishloq xo'jaligini barqaror rivojlantirish uchun xorijiy investitsiyalarni jalb qilish ahamiyati.....	230
S.J. Yangiboev	
Korporativ boshqaruv va moliyaviy barqarorlik o'rtasidagi bog'liqlik: davlat ishtirokidagi korxonalar misolida.....	234
Musurmonov Mehroj Murtaza o'g'li	
“Sanoat korxonalarida zamonaviy loyiha menejerining asosiy kompetensiyalar modelini ishlab chiqish”	238
Axmedov Daniyar Sabirovich, Valiyev Shamsiddin Eshpulatovich	
Turizmdagi shartnoma munosabatlari: turoperatorlar, turagentlar, turistik xizmatlar iste'molchilari.....	241
Ergasheva Iroda Ibrohim qizi	
“Разработка модели ключевых компетенций современного менеджера проекта в промышленных предприятиях”	243
Ахмедов Данияр Сабирович, Научный руководитель	
Xorijiy tajriba asosida o'zbekistonda oliy ta'lim akademik boshqaruvini takomillashtirish	249
Muxamedova Moxigul Xusanovna	
The role of international institutions in accelerating green finance	253
Qudratov Inomjon Nemat o'g'li	
Barqaror iqtisodiy o'sish sharoitida yashil innovatsiyalar va raqamli texnologiyalarni rivojlantirish	257
Xudayberdieva Dilnoza Egamberdiyevna	
Indicators and criteria of women's sustainable employment in the context of economic growth.....	262
Kholiyorova Shokhista Kahramon kizi	
Qishloq xo'jaligi sohasida “Salam” maxsus savdo shartnomalaridan foydalanish istiqbollari.....	267
Xoliyov Xomid	

Davlat xaridlarida kichik biznesning ortib borishi va uning umumiy tizimdagi o'рни	269
Majidov Nizom Baxramovich	
Davlat qarzlari qaytarish mexanizmlarini takomillashtirish va tashqi xatarlardan himoyalash yo'nalishlari	273
Sayfutdinov Xasanboy Dilshodovich	
Xalqaro moliya institutlaridan investitsiyalarni jalb qilishning ahamiti	277
Tolibov Shoxrux Muminovich	
O'zbekiston respublikasining soliq salohiyati: 2024-yilda viloyatlar va Qoraqalpog'iston	280
Poyonov Otabek Abdiqaxxor o'g'li, Almardonov Muxamadi Ibragimovich, Tuxtabayev Jamshid Sharafetdinovich	
Oliy ta'lim muassasalarida investitsiya muhitini boshqarishning institutsional mexanizmlari	283
Otaxanov Rasulbek Marks o'g'li	
Автоматизированное управление корпоративными расходами: стратегический подход и экономическая эффективность	286
Кахоров Абдумалик Рахматулло угли	
Повышающаяся значимость коренного изменения деятельности традиционных СМИ в реалиях освещения процесса построения нового Узбекистана	289
Салим Дониёров	
Raqamli transformatsiyaning mohiyati va bank sohasidagi ahamiyati	294
Kamolov Sardorbek Davlatjon o'g'li	
Деятельность международных финансово-кредитных организаций и перспективы развития сотрудничества с Республикой Узбекистан	299
Холикова Зарнигор Камолиддин кизи	
Budjet tashkilotlarining xarajatlar smetalarida davlat xarajatlarini moliyalashtirish tartibi va amal qilish holati	302
Abdurasulov Sardor To'liqin o'g'li	
Tijorat banklari tomonidan komplayens-nazorat tizimini rivojlantirish istiqbollari	307
Rustamov Sunnatillo Rustamovich	
Bank tizimi modernizatsiyasida innovatsion boshqaruv modellarining ahamiyati	310
Hamroyev Xurshid Jalilovich	
Raqamli iqtisodiyot va xalqaro raqamli integratsiya	314
Turapov Bahromjon Alisher o'g'li	
O'zbekiston Respublikasida yashirin iqtisodiyotni qisqartirishga yo'naltirilgan davlatning siyosati, me'yoriy-huquqiy bazasi va iqtisodiy islohotlari	317
Xasanov Jaxongir Jamshidovich	
"Qurilish materiallari sanoatida innovatsion faollikni rag'batlantirish mexanizmi"	321
G'ulomov Ilhom Akramovich	
Legal foundations and challenges in the implementation of guarantees for foreign investors' rights	324
Alisherova E'zoza, N. Kh. Rakhmonqulova	
Innovatsion faollikni oshirish orqali qurilish materiallari sanoatida raqobatbardoshlikni ta'minlash	326
G'ulomov Ilhom Akramovich	
Soliq siyosatining inklyuziv rivojlanishni ta'minlashining huquqiy-me'yoriy asoslari	329
Hakimov Feruz Xurshid o'g'li	
Транснациональные корпорации и международное право: к формированию глобальных экономических норм через расширение правосубъектности	334
Хидоятов Бурхон Ғайрат ўғли, С.М. Адилходжаева	
O'zbekistonda yashirin iqtisodiyotning hozirgi holati va uni shakllantiruvchi omillar	338
Malikov Abdulaziz Toxirjon o'g'li, S.A. Zakirova	
Abxidjit Banerdji va Ester Dyuflo ilmiy qarashlarida kambag'allikni qisqartirish istiqbollari	343
M.E.Rajabboyev	
Transport va logistika infratuzilmasini modernizatsiya qilish orqali eksport samaradorligini oshirish	346
Kurbonova Ma'mura Abdukarim qizi	
Fond bozori vositasida iqtisodiyotni moliyalashtirishning usullari	350
G'aniyev Axrorjon Norboy o'g'li	
Davlat moliyaviy nazorati tizimida ichki audit xizmati faoliyatining amaliy jihatlari	354
Kuliyev Komil Shuxratovich	
Digitalization in economy	358
Razzaqov Jasur Xamraboevich, Yaqubov Matrasul Mavlonberdiyevich, Sabirova Nodira Komil qizi	

Sirkulyar iqtisodiyot tamoyillariga asoslangan yashil investitsiya strategiyalari.....	361
Hakimov Anvarjon Abdulloyevich	
Sun'iy intellekt yordamida quritilgan organik mevalar eksportida marketing strategiyalarini optimallashtirish.....	363
Xidirov Shohrux Bobir o'g'li	
Ziyorat turizmini rivojlantirishda zamonaviy texnologiyalardan foydalanish.....	372
Zaripov Toxirjon Yusufboy o'g'li	
Hududlarda ayollar bandligini ta'minlash orqali investitsion muhitni yaxshilash yo'llari.....	376
Imomova Kamola Novfal qizi	
O'ZBEKISTONDA SOG'LIQNI SAQLASH TIZIMIDA TADBIRKORLIK FAOLIYATI.....	381
Solikhova Dildora Alisher qizi	
SANOAT KORXONALARINING RAQAMLI TRANSFORMATSIYASI: IQTISODIY SAMARADORLIK VA INNOVATSIYA BOSHQARUVI.....	384
Mansurova Sayyora Baxtiyor qizi	
O'ZBEKISTONNING IT-XIZMATLAR EKSPORTI GEOGRAFIYASI 2024-YIL NATIJALARI.....	387
Jumaboyev Akmaljon Sheraliyevich	
O'ZBEKISTON SUG'URTA BOZORINI TAKOMILLASHTIRISH.....	391
Abdurazaqov Jasur Abdunasimovich	
TURIZM SOHASIDA MIJOZLAR SODIQLIGINI OSHIRISHDA MARKETING KOMMUNIKATSIYALARINING AHAMIYATI.....	397
Shaymanov To'liqin Mahmayusupovich	
BARQAROR RIVOJLANISHNI TA'MINLASHDA SOLIQ SIYOSATINING SAMARADORLIGI.....	400
Sheraliyev Nurbek Jumanazarovich	
O'ZBEKISTON IQTISODIYOTIDA TURIZMNING O'RNI: GLOBAL VA MAHALLIY TAHLIL.....	402
Xamdullayeva Gulhoyo Ergash qizi	
O'ZBEKISTON EKSPORT TARKIBINI YUQORI QO'SHIMCHA QIYMATLI MAHSULOTLARGA O'TKAZISH STRATEGIYASINI TAKOMILLASHTIRISH.....	404
Raximov Eshmurod Normuradovich	
EKSPORT FAOLIYATIDA ERKIN IQTISODIY ZONALARNING SAMARADORLIGINI OSHIRISH YO'LLARI.....	408
Berdivaliyeva Madina Komiljon qizi	
SIYOSIY ISLOHOTLAR VA GLOBALLASHUVNI O'ZBEKISTON IQTISODIYOTIGA TA'SIRI.....	411
Xalilova Sevaraxon Alijon qizi	
O'ZBEKISTONNING YALPI ICHKI MAHSULOT (YAIM) O'SISH TENDENSIYALARI.....	414
Akmalbek Najimov Umid o'g'li, Ishmanova Dinara	
MILLIY MOLIYA BOZORI JORIY HOLATI TADQIQI VA RIVOJLANISH ISTIQBOLLARI.....	417
Samadov Temur Oybek o'g'li	
ELEKTRON TO'LOV XAVFSIZLIGI: ZAMONAVIY TAHDIDLAR VA HIMOYA MEXANIZMLARI.....	421
Toxirov Shodibek Jo'ra o'g'li	
MAMLAKAT MAKROIQTISODIY BARQARORLIGINI TAMINLASHDA TASHQI SAVDO SIYOSATINING O'RNI.....	424
Alimova Dilfuzaxon Rustam qizi	
O'ZBEKISTONDA G'AZNACHILIK TIZIMINI RAQAMLASHTIRISH ORQALI DAVLAT MOLIYASI BOSHQARUVINING SAMARADORLIGINI OSHIRISH YO'NALISHLARI.....	427
Tangrieva Farida Abdulkarimovna	
DEVELOPING TOURISM THROUGH VIRTUAL AND AUGMENTED REALITY TECHNOLOGIES.....	431
Olimov Davron Olimovich	
JAHON MOLIYA BOZORLARINING BARQARORLIGI VA INQIROZ XAVFI.....	433
Jalolov Umidjon Xudoyberdi o'g'li, Yegamberdiyev Shuxrat Satimbayevich	
РОЛЬ И ЗНАЧЕНИЕ ФИНАНСОВОЙ БЕЗОПАСНОСТИ В ПРОВЕДЕНИИ И СОВЕРШЕНСТВОВАНИИ ГОСУДАРСТВЕННОГО ФИНАНСОВОГО КОНТРОЛЯ.....	436
Турсунбоева Нилуфар Отабековна	
O'ZBEKISTONDA TURIZM XIZMATLARI EKSPORTINING IJTIMOY-IQTISODIY MEXANIZMLARI VA RIVOJLANISH ISTIQBOLLARI.....	441
Bakhromov Akmal Abduvahid o'g'li	

TASHKILOTNING INNOVATSION POTENSIALI RAQOBATBARDOSHLIK USTUNLIGI SIFATIDA.....	445
Djalilov Sardor Sadilloevich	
SUN'YI INTELLEKT ASOSIDAGI INVESTITSİYALARNI JALB QILISH TAHLILI: SINGAPUR IQTISODIY TARAQQIYOT KENGASHI, IRLANDIYANING IDA STRATEGIYASI VA BAANING NEXTGENFDI TASHABBUSI TAQQOSLAMASI.....	448
Kurolov Maksud Obitovich	
IQTISODIYOTNI MODERNIZATSİYALASH SHAROITIDA TIJORAT BANKLARI TOMONIDAN KICHIK BIZNES VA TADBIRKORLIK SUBYEKTLARINI KREDITLASH AMALIYOTI	457
Sultonova Sevara Faxriddinovna	
HUDUDLARDA ICHKI TURIZMNI RIVOJLANTIRISHDA MAHALLIY AHOLINING ROLI	459
Jahongir Matkarimov	
ISHLAB CHIQRISH KORXONALARINING RENTABELLIK DARAJASIGA TA'SIR ETUVCHI OMILLAR TAHLILI	462
To'laganov Ziyovuddin Kamolitdin o'g'li	
THE INTERRELATION BETWEEN HUMAN CAPITAL DEVELOPMENT AND DEMOGRAPHIC CHALLENGES IN UZBEKISTAN	466
Hamrokulov Mirabbos Ortiqovich	
TIJORAT BANKLARINING MOLIYAVIY BARQARORLIGINI TA'MINLASHDA LIKVIDLIK BOSHQARUVI VA MONETAR SIYOSATNING O'ZARO TA'SIRI	468
Turdibayev Abdulaziz Abduvaxidovich	
TOSHKENT VILOYATIDA OLTIN BEL TOG' KURORTINI RIVOJLANTIRISHNING MARKETING STRATEGIYALARI.....	472
Ashurov Abdulaziz Rustamovich, Ishmuratov Baxodir Xusanovich, Mahmudov Ziyoviddin Shamsiddinovich, Fatema Nabizada Javid	
KICHIK BIZNES SUBYEKTLARINI SOLIQQA TORTISH XUSUSIYATLARI	477
Berdibekova Dilfuza Xoldorbekovna	
THE CHALLENGES OF ECONOMIC INTEGRATION IN THE GLOBAL ECONOMY FOR CENTRAL ASIAN COUNTRIES	480
Tojiqulova Sitara Sobirjon qizi	
SURXONDARYO VILOYATIDA INVESTITSİYALAR HAJMINING AHOLI BANDLIGIGA TA'SIRI.....	485
Zaripova Muqaddas Jumaniyozovna, Normurodov Asliddin Alijon o'g'li	
TIJORAT BANKLARIDA RISKLARNI BOSHQARISHNING ZARURLIGI.....	489
B.Izbosarov, N.Hakimova	
GLOBAL OZIQ-OVQAT TIZIMIDA BOZOR MEXANIZMLARINING ROLI VA MUVOZANATI	491
Abdusamatov Barkamol Rustamjon o'g'li	
TURIZM INFRATUZILMASINI RIVOJLANTIRISHDA DAVLAT-XUSUSIY SHERIKLIK MODELI.....	493
Jahongir Matkarimov	
O'ZBEKISTONDA KICHIK TADBIRKORLIK SUBYEKTLARI EKSPORT FAOLIYATINI TAKOMILLASHTIRISH.....	496
Xalilova Feruza Jamolovna	
IMPROVING THE EVALUATION OF RETAIL LENDING PRACTICES EFFICIENCY IN COMMERCIAL BANKS OF THE REPUBLIC OF UZBEKISTAN.....	499
Mamatova Sevara Ilhom qizi	
RAQAMLI TEXNOLOGIYALAR ASOSIDA PAXTA-TO'QIMACHILIK SANOATINI MODERNIZATSIYA QILISH YO'NALISHLARI VA ISTIQBOLLARI	504
Abdullayev Hamidulla Abdug'ani o'g'li	
O'ZBEKISTON RESPUBLIKASIDA YASHIL IQTISODIYOT SHAROITIDA HUDUDLARNING STRATEGIK MAQSADLARINI ISHLAB CHIQISH ASOSIDA AGROTADBIRKORLIK SUBYEKTLARINING INNOVATSION FAOLIYATINI RIVOJLANTIRISH	506
G'afurov Zohidjon	
YOSHLAR STARTAPLARINI VENCHUR FONDLARI ORQALI QO'LLAB-QUVVATLASH IMKONIYATLARI.....	508
Valiev Umid Gulamovich	
"YASHIL IQTISODIYOT" IMKONIYATLARIDAN FOYDALANIB O'ZBEKISTONDA IJTIMOYIY - IQTIDOYIY MUAMMAOLARNI XAL ETISH	511
Karimov Nodirbek	

MAKTABGACHA TA'LIM MUASSASALARIDA OZIQ-OVQAT, XAVFSIZLIK VA XO'JALIK XIZMATLARINI AUTSORSING ASOSIDA TASHKIL ETISHNING BUDJETGA TA'SIRI.....	514
Xamidov Anis Choriyevich	
THE ROLE OF AMINO ACIDS IN THE LIFE OF ATHLETES.....	518
Yoldasheva Roila Jumaevna	
ТРАНСФОРМАЦИЯ ИНСТИТУТОВ ВНЕШНЕЭКОНОМИЧЕСКОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ ТУРЦИИ В УСЛОВИЯХ ГЛОБАЛЬНОЙ КОНКУРЕНЦИИ.....	525
Солиев Абдумаджид Джабборович	
O'ZBEKISTONDA KAPITAL BOZORI INFRATUZILMASINI RIVOJLANTIRISH HOLATI TAHLILI	529
Holov Serali	
BANK TIZIMIDA KREDIT RISKLARINI KAMAYTIRISHNING ZAMONAVIY USULLARI VA ULARNING SAMARADORLIGI.....	532
Abdusalamov Olimjon Eshmirzayevich	
BOZOR IQTISODIYOTIDA DAROMADLAR TAQSIMOTI VA TENGSIZLIK MUAMMOSI	536
Fayziyeva Dilso'z Bahodirovna	
KICHIK BIZNESNI MOLIYAVIY QO'LLAB-QUVVATLASHDA GAROVSIZ MIKROKREDITLARNI QAYTA MOLIYALASHTIRISH TIZIMINING AHAMIYATI	540
Annaklichev Sahi Saparmuhamedovich	
KORPORATIV TUZILMALARNING MOLIYAVIY BARQARORLIGINI TA'MINLASHDA SAMARADORLIK KO'RSATKICHLARI TIZIMINI TRANSFORMATSIYA QILISH.....	543
Jumatova Gulzar Maxmud qizi	
QURILISH MATERIALLARI ISHLAB CHIQARUVCHI KORXONALARDA SIFAT MENEJMENTI TAMOYILLARIDAN FOYDALANISH	548
Achilov Ilmurad Neymatovich	
TOVAR-XOMASHYO BIRJALARIDA SAVDO TURLARINING SHAKLLANISHI VA ULARNING BOZOR SAMARADORLIGIGA TA'SIRI	553
Xudayberdiyev Kamoliddin Ustemirovich	
THE EVOLUTION OF E-COMMERCE IN UZBEKISTAN: TRENDS, DRIVERS, AND FUTURE PROSPECTS.....	555
Madina Abdujabborova, Nozima Zufarova Professor	
TURIZM SOHASIDA MEHMONXONA XIZMATLARINING MAZMUNI VA RIVOJLANTIRISHNING ILMIY NAZARIY ASOSLARI	559
Mir-Jafarova Aziza Javoxirovna	
CHAKANA SAVDO KORXONASIDA BRENND STRATEGIYASINI SHAKLLANTIRISHDA RAQAMLI MARKETING TEXNOLOGIYALARINING O'RNI	563
Ro'zimatov Shohboz Hamdambek o'g'li	

CHAKANA SAVDO KORXONASIDA BREND STRATEGIYASINI SHAKLLANTIRISHDA RAQAMLI MARKETING TEXNOLOGIYALARINING O'RNI

Ro'zimatov Shohboz Hamdambek o'g'li
TDIU, mustaqil tadqiqotchisi

Annotatsiya: Ushbu maqola chakana savdo korxonalarida brend strategiyasini shakllantirishda raqamli marketing texnologiyalarining o'rnini nazariy jihatdan tahlil qilishga bag'ishlangan. Tadqiqot davomida omnikanal marketing, ijtimoiy tarmoqlar marketingi hamda personallashtirish texnologiyalarining brend kapitali, mijozlar sadoqati va xarid niyatiga ta'siri o'rganildi. Metodologik jihatdan tizimli adabiyotlar tahlili va hujjatli tadqiqot usullari qo'llanildi. Tadqiqot natijalari O'zbekiston chakana savdo sektori uchun raqamli marketing integratsiyasi bo'yicha amaliy tavsiyalar ishlab chiqishga xizmat qiladi.

Kalit so'zlar: raqamli marketing, brend strategiyasi, chakana savdo, omnikanal marketing, ijtimoiy tarmoqlar, personallashtirish, mijozlar sadoqati.

Abstract: This article provides a theoretical analysis of the role of digital marketing technologies in shaping brand strategy in retail enterprises. The study examines the impact of omnichannel marketing, social media marketing, and personalization technologies on brand equity, customer loyalty, and purchase intention. Methodologically, the research employs systematic literature review and documentary analysis. The findings contribute to the development of practical recommendations for integrating digital marketing tools into Uzbekistan's retail sector.

Key words: digital marketing, brand strategy, retail trade, omnichannel marketing, social media, personalization, customer loyalty.

Аннотация: Данная статья посвящена теоретическому анализу роли цифровых маркетинговых технологий в формировании бренд-стратегии розничных предприятий. В ходе исследования изучено влияние омниканального маркетинга, маркетинга в социальных сетях и технологий персонализации на бренд-капитал, лояльность клиентов и намерение к покупке. В методологическом плане применены методы систематического анализа литературы и документального исследования. Результаты исследования направлены на разработку практических рекомендаций по интеграции цифрового маркетинга в розничный сектор Узбекистана.

Ключевые слова: цифровой маркетинг, бренд-стратегия, розничная торговля, омниканальный маркетинг, социальные сети, персонализация, лояльность клиентов.

KIRISH

Zamonaviy chakana savdo sektori raqamli transformatsiya jarayonida tub o'zgarishlarga uchramoqda. Texnologik innovatsiyalar hamda iste'molchi xulq-atvorining evolyutsiyasi brend strategiyalarini qayta ko'rib chiqishni taqozo etmoqda. Jahon miqyosida elektron tijorat ulushi 2024-yilda umumiy chakana savdo hajmining 20,1 foizini tashkil etib, 2026-yilga borib 22,6 foizgacha o'sishi prognoz qilinmoqda [1]. Ushbu tendensiya chakana savdo korxonalarini uchun raqamli marketing texnologiyalarini strategik boshqaruv tizimiga integratsiya qilish zaruratini ko'rsatadi.

Chakana savdo sohasida raqamli transformatsiya bozori 2023-yilda 235,92 milliard AQSh dollarini tashkil etgan bo'lib, 2028-yilga borib 611,70 milliard AQSh dollariga yetishi kutilmoqda, ya'ni yillik o'sish sur'ati 21 foizni tashkil etadi [2]. Ushbu o'sish mobil texnologiyalar rivojlanishi, katta hajmdagi ma'lumotlar tahlili (Big Data analytics), omnikanal strategiyalar hamda sun'iy intellekt texnologiyalarining keng qo'llanilishi bilan izohlanadi. Chakana savdo rahbarlari o'rtasida o'tkazilgan so'rovlarning natijalariga ko'ra, respondentlarning 84 foizi raqamli transformatsiyani keyingi besh yil ichida tashkilotlarning yashab qolishi uchun hal qiluvchi omil sifatida baholagan [3].

O'zbekiston kontekstida elektron tijorat bozori jadal rivojlanish bosqichida. KPMG tadqiqotlariga ko'ra, mamlakatda onlayn savdo hajmi 2019-yildan beri olti barobarga oshgan [4]. 2024-yilda O'zbekiston elektron tijorat bozori 416 million AQSh dollarini tashkil etib, 2027-yilga borib 1 milliard AQSh dollariga yetishi prognoz qilinmoqda [5]. Ushbu sharoitda chakana savdo korxonalarini uchun raqamli marketing texnologiyalari asosida brend strategiyasini shakllantirish masalasi alohida ahamiyat kasb etadi.

Tadqiqotning maqsadi chakana savdo korxonalarida brend strategiyasini shakllantirishda raqamli marketing texnologiyalarining nazariy asoslarini tahlil qilish hamda amaliy tavsiyalar ishlab chiqishdan iborat. Tadqiqot vazifalari qatoriga omnikanal marketing konsepsiyasining brend kapitaliga ta'sirini o'rganish, ijtimoiy tarmoqlar marketingining brend tanilishiga qo'shgan hissasini baholash hamda personallashtirish texnologiyalarining mijozlar sadoqatiga ta'sirini aniqlash kiradi.

MAVZUGA OID ADABIYOTLAR SHARHI

Brend strategiyasi akademik adabiyotlarda turli nuqtai nazarlardan tadqiq etilgan. Aakerning brend identifikatsiyasi nazariyasiga ko'ra, brend o'zining noyob xususiyatlari va qadriyatlarini iste'molchilar ongida mustahkam joylashtirishi uchun izchil kommunikatsiya strategiyasini amalga oshirishi lozim [6]. Biroq zamonaviy raqamli muhitda ushbu yondashuv yangi talqinni talab etadi, chunki iste'molchilar brendlari bilan bir vaqtning o'zida bir nechta raqamli va an'anaviy kanallari orqali o'zaro aloqada bo'ladilar.

Raqamli transformatsiya sharoitida brend strategiyasi yangi o'lchamlar kasb etdi. Chakana savdo sohasida raqamli transformatsiyaning marketing strategiyalariga ta'sirini o'rgangan tadqiqotlar shuni ko'rsatadiki, ma'lumotlarga asoslangan qaror qabul qilish (data-driven decision-making) an'anaviy intuitsiyaga tayangan yondashuvlarni bosqichma-bosqich siqib chiqarmoqda va natijada maqsadli hamda samarali marketing strategiyalarini shakllantirish imkoniyati kengaymoqda [7]. Ayniqsa, personallashtirish raqamli marketing strategiyalarining muhim tarkibiy qismiga aylanib, chakana savdo korxonalariga mijozlar ma'lumotlarini tahlil qilish orqali individual tajribalarni yaratish va taqdim etish imkonini bermiqda.

Raqamli marketing bozori 2023-yilda 363,05 milliard AQSh dollarini tashkil etgan bo'lib, 2032-yilga borib 1 099,33 milliard AQSh dollariga yetishi prognoz qilinmoqda, ya'ni yillik o'rtacha o'sish sur'ati 13,1 foizni tashkil etadi [1]. Ushbu o'sishning asosiy omillari sifatida mobil kontent ulushining kengayishi, interaktiv kontentga bo'lgan talabning ortishi hamda sun'iy intellekt texnologiyalarining jadal rivojlanishini ko'rsatish mumkin. Xususan, Osiyo–Tinch okeani mintaqasi global raqamli marketing bozorida eng yuqori o'sish sur'atlarini namoyish etmoqda.

Sun'iy intellekt va mashinaviy o'rganish texnologiyalarining rivojlanishi chakana savdo sektorida inqilobiy o'zgarishlarni yuzaga keltirmoqda. Tadqiqotlar natijalariga ko'ra, sun'iy intellektga asoslangan personallashtirish savdo hajmini 15 foizgacha oshirishi hamda mijozlar qoniqishini sezilarli darajada yaxshilashi mumkin [3]. Bundan tashqari, prognozli tahlil (predictive analytics) orqali talabni oldindan aniqroq bashorat qilish, zaxira darajalarini optimallashtirish va ta'minot zanjirini boshqarishni takomillashtirish imkoniyatlari kengaymoqda.

Omnikanal marketing barcha mavjud kanallarni birlashtirgan holda izchil va yaxlit mijozlar tajribasini yaratishni nazarda tutadi [8]. An'anaviy ko'p kanalli marketingdan farqli ravishda, omnikanal yondashuv onlayn va oflayn kanallari o'rtasida uzluksiz integratsiyani ta'minlashga qaratilgan. Cui va boshqalar tadqiqotida omnikanal marketingni to'liq joriy etishda uchta asosiy muammo aniqlangan: ma'lumotlarga kirish va ularni integratsiya qilish, marketing atributsiyasi hamda iste'molchi maxfiylikini himoya qilish [8].

Wharton tadqiqotlariga ko'ra, omnikanal marketing mijozlar bilan mustahkam munosabatlarni shakllantirishga xizmat qiladi. Mijozlar tajribasi sifati oshirilganda, ular 97 foiz ehtimollik bilan ijobiy og'zaki reklama (word of mouth) tarqatadi va 86 foiz ehtimollik bilan ko'proq xarajat qiladi [9]. Biroq mijozlar tajribasi muvaffaqiyatsiz bo'lgan holatlarda salbiy oqibatlar kuzatiladi: AQShda iste'molchilarning 59 foizi bir nechta salbiy tajribadan so'ng kompaniya bilan aloqani to'xtatishi, 17 foizi esa atigi bitta yomon tajribadan keyin ham xizmatdan voz kechishi qayd etilgan.

Ijtimoiy tarmoqlar marketingi (SMM) zamonaviy chakana savdo strategiyasining ajralmas tarkibiy qismiga aylanib bormoqda. 2024-yilda marketologlarning 97 foizi o'z kompaniyalarida ijtimoiy tarmoqlardan marketing maqsadlarida foydalanilishini ta'kidlagan [10]. Ijtimoiy media reklamasi global miqyosda 219,8 milliard AQSh dollarini tashkil etgan bo'lib, 2028-yilga borib 255,8 milliard AQSh dollariga yetishi prognoz qilinmoqda.

Rivojlanayotgan iqtisodiyotlarda ijtimoiy tarmoqlar marketingining brend tanilishi, mijozlar jalb etilishi va xarid niyatiga ta'sirini o'rgangan tadqiqotlar shuni ko'rsatadiki, SMM brend tanilishiga, brend bilan aloqadorlikka hamda xarid niyatiga ijobiy ta'sir ko'rsatadi [6]. Xususan, Lilembalemba va Phiri tadqiqotiga ko'ra, ijtimoiy tarmoqlar marketingi turli sektorlarda bozor kommunikatsiyasining samarali vositasi sifatida brend tanilishining oshishiga xizmat qiladi.

TADQIQOT METODOLOGIYA

Ushbu tadqiqot sifat tadqiqot metodologiyasiga asoslangan bo'lib, sistematik adabiyotlar tahlili va hujjatli tadqiqot usullarini o'z ichiga oladi. Tadqiqot dizayni nazariy konseptual yondashuvga asoslangan bo'lib, mavjud ilmiy adabiyotlar, hisobotlar va statistik ma'lumotlarni kritik tahlil qilishni nazarda tutadi. Ma'lumotlar to'plash jarayonida ikkilamchi ma'lumotlar manbalaridan foydalanilgan.

Adabiyotlarni tanlash mezonlari quyidagilardan iborat: nashr sanasi (2019–2024-yillar oralig'i), tadqiqot mavzusiga bog'liqligi (raqamli marketing, brend strategiyasi, chakana savdo), metodologik sifat (empirik tadqiqotlar ustunligi) hamda manbaning ishonchliligi (peer-reviewed jurnallar va rasmiy hisobotlar). Tahlil jarayonida tematik sintez usuli qo'llanilgan bo'lib, asosiy mavzular, tendensiyalar va konseptual bog'liqliklar aniqlangan. Tadqiqot cheklovlari sifatida ikkilamchi ma'lumotlarga tayanish, geografik fokusning kengayishi hamda vaqtinchalik kontekstning o'zgaruvchanligi ko'rsatilishi mumkin. Biroq, ushbu cheklovlar nazariy tadqiqot xususiyatidan kelib chiqqan holda qabul qilingan va tadqiqot natijalarining umumlashtirilishi uchun asosiy to'siq hisoblanmaydi.

TAHLIL VA NATIJALAR

Tahlil natijalari shuni ko'rsatadiki, raqamli marketing texnologiyalari chakana savdo korxonalarida brend strategiyasini tubdan o'zgartirmoqda. DemandSage ma'lumotlariga ko'ra, raqamli reklamalar brend tanilishini 80 foizga oshirish imkonini beradi [1]. Ushbu ko'rsatkich an'anaviy marketing kanallariga nisbatan sezilarli darajada yuqori samaradorlikni ko'rsatadi.

Mobil tijorat (m-commerce) chakana savdo sektorida asosiy o'sish drayveriga aylanmoqda. Statista ma'lumotlariga ko'ra, smartfonlar global chakana savdo saytlari trafigining 77 foizini ta'minlaydi va onlayn xaridlarning uchdan ikki qismini shakllantiradi [4]. 2024–2028-yillar oralig'ida mobil tijorat sof onlayn savdo o'sishining uchdan ikki qismini ta'minlashi prognoz qilinmoqda. Ushbu tendensiya chakana savdo korxonalarini uchun mobil-birinchi (mobile-first) strategiyalarni ishlab chiqish zaruratini ko'rsatadi.

1-jadval. Raqamli marketing texnologiyalarining asosiy ko'rsatkichlari¹

Ko'rsatkich	Qiymat (foizda)	Manba
Global elektron tijorat ulushi (2024)	20,1	Statista, 2024
Mobil trafikning chakana saytlardagi ulushi	77	Shopify, 2024
Raqamli reklama orqali brend tanilishi o'sishi	80	DemandSage, 2024
Ijtimoiy tarmoqlarni marketing maqsadida ishlatish	97	Modern Retail, 2024
Sun'iy intellekt orqali savdo o'sishi	15	Quinnox, 2024
Personallashtirish orqali daromad o'sishi	40	McKinsey, 2021

Omnikanal integratsiyaning chakana savdo korxonalaridagi amaliy natijalari samarali ekanligi empirik tadqiqotlar orqali tasdiqlangan. Parachute kompaniyasining tajribasi shuni ko'rsatadiki, Shopify platformasi orqali barcha savdo kanallarini birlashtirish chakana savdoda o'rtacha buyurtma qiymatini (AOV) 12 foizga oshirgan [3]. Bundan tashqari, kompaniyaning "onlayn xarid qil, do'konda ol" (BOPIS) daromadi to'rt yil ichida 5 barobarga o'sgan.

Target korporatsiyasining raqamli transformatsiya tajribasi alohida e'tiborga loyiq. Kompaniya yangi avlod savdo nuqtasi (POS) tizimini bulutga asoslangan CRM, ERP va analitika platformalari bilan integratsiya qilgan. 2024-yilda Target ilovasi AQShda eng ko'p foydalaniladigan xarid ilovalari orasida 8-o'rinni egallagan bo'lib, eng yuqori darajadagi davrda raqamli savdoning 50 foizi Drive Up buyurtmalari orqali amalga oshirilgan [3].

Ma'lumotlarni birlashtirish va tahlil qilish raqamli transformatsiyaning asosiy omillaridan biri hisoblanadi. 2024-yil Forrester so'rovinomasi ko'ra, biznes rahbarlarining 93 foizi (jumladan, chakana savdo sektori vakillari) ma'lumotlar almashish va integratsiyasini daromad o'sishi uchun muhim deb hisoblashgan [3]. IHL Group tadqiqotiga ko'ra, "foyda g'oliblari" (daromadni 15 foiz va undan yuqori darajada oshirgan chakana savdo kompaniyalari) prognozli analitikani raqobatchilariga nisbatan uch baravar ko'proq qo'llashmoqda.

1 Manba: mualliflar tomonidan tuzilgan

1-rasm. Raqamli marketing texnologiyalari va brend strategiyasi konseptual modeli²

O'zbekiston elektron tijorat bozori sezilarli o'sish dinamikasini namoyish etmoqda. KPMG tahlillariga ko'ra, 2022-yilda bozor hajmi 311 million AQSh dollarini tashkil etgan bo'lib, 2027-yilga borib 1,8–2,2 milliard AQSh dollariga yetishi prognoz qilinmoqda, ya'ni yillik o'rtacha o'sish sur'ati 41,4–47,4 foizni tashkil etadi [5]. Ushbu ko'rsatkich O'zbekistonni Markaziy Osiyoda eng tez rivojlanayotgan elektron tijorat bozori sifatida belgilaydi.

Mamlakatda internetga ulanish darajasi 2025-yilga kelib 94,2 foizga yetdi, bu esa mintaqadagi qo'shni davlatlar — Qozog'iston (91 foiz) va Rossiya bilan solishtirganda yuqori ko'rsatkich hisoblanadi [5]. Mobil qurilmalar orqali internet foydalanuvchilarining ulushi 61 foizni tashkil etadi. Ushbu tendensiyalar chakana savdo korxonalarini uchun mobil marketing va ijtimoiy tarmoqlar marketingini rivojlantirishga qulay sharoit yaratadi.

2024-yilda O'zbekistonda mobil reklama bozori 150–160 million AQSh dollarini tashkil etgan bo'lib, 2025-yil oxiriga borib 190–210 million AQSh dollariga yetishi bashorat qilinmoqda [5]. Uzum, Payme, Click kabi mahalliy raqamli platformalarning muvaffaqiyatli rivojlanishi chakana savdo korxonalarini uchun raqamli marketing infratuzilmasi shakllanganini ko'rsatadi. Uzum kompaniyasi 2024-yil fevral oyida 1 milliard AQSh dollaridan ortiq baholash bilan O'zbekistonning birinchi texnologik "unicorn"iga aylandi [4].

XULOSA VA TAKLIFLAR

Tadqiqot natijalari shuni ko'rsatadiki, raqamli marketing texnologiyalari chakana savdo korxonalarida brend strategiyasini shakllantirishning muhim omili hisoblanadi. Empirik dalillar raqamli marketing orqali brend tanilishini 80 foizgacha oshirish, sun'iy intellektga asoslangan personallashtirish orqali savdo hajmini 15 foizga ko'paytirish hamda omnikanal integratsiya orqali mijozlar sadoqatini sezilarli darajada mustahkamlash mumkinligini tasdiqlaydi.

Nazariy jihatdan, ushbu tadqiqot brend strategiyasi va raqamli marketing integratsiyasining konseptual asoslarini chuqurlashtiradi. Omnikanal marketing, ijtimoiy tarmoqlar marketingi va personallashtirish texnologiyalarining brend kapitaliga ta'siri bo'yicha mavjud adabiyotlarga chakana savdo kontekstida yangi nuqtai nazar qo'shildi. Rivojlanayotgan iqtisodiyotlar, xususan O'zbekiston sharoitida raqamli marketing texnologiyalarini qo'llash bo'yicha cheklangan tadqiqotlar mavjud bo'lib, ushbu ish shu bo'shliqni to'ldirishga hissa qo'shadi.

² Manba: mualliflar tomonidan ishlab chiqilgan

O'zbekiston chakana savdo korxonalarini uchun amaliy tavsiyalar quyidagilardan iborat. Birinchidan, mobil-birinchi strategiyani amalga oshirish zarur, chunki mamlakatda internet foydalanuvchilarining 61 foizi mobil qurilmalar orqali ulanadi. Ikkinchidan, ijtimoiy tarmoqlar, ayniqsa Telegram platformasini marketing kanali sifatida faol rivojlantirish lozim. Uchinchidan, ma'lumotlarga asoslangan personallashtirish texnologiyalarini bosqichma-bosqich joriy etish tavsiya etiladi. To'rtinchidan, onlayn va offlayn kanallarni birlashtirgan omnikanal yondashuvni shakllantirishga alohida e'tibor qaratish kerak.

Tadqiqotning cheklolari sifatida ikkilamchi ma'lumotlarga tayanish hamda empirik validatsiyaning yo'qligi ko'rsatilishi mumkin. Kelajakdagi tadqiqotlar uchun O'zbekiston chakana savdo korxonalarida raqamli marketing texnologiyalarining amaliy qo'llanilishini o'rganadigan empirik tadqiqotlar, mijozlar so'rovnomalari asosida brend tanilishi va sadoqatni baholovchi miqdoriy tadqiqotlar hamda raqamli marketing investitsiyalarining ROI (Return on Investment) ko'rsatkichini tahlil qiluvchi case-study tadqiqotlarini o'tkazish tavsiya etiladi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR RO'YXATI

1. DemandSage. (2024). 151 Digital Marketing Statistics 2025 (Growth Trends). <https://www.demandsage.com/digital-marketing-statistics/>
2. The Business Research Company. (2024). Retail Digital Transformation Global Market Report 2024. <https://blog.tbrc.info/2024/10/retail-digital-transformation-market-trends/>
3. Whatfix. (2024). Digital Transformation in the Retail Industry in 2025. <https://whatfix.com/blog/retail-digital-transformation/>
4. Shopify. (2024). Digital Marketing Statistics for Businesses (2024). <https://www.shopify.com/blog/digital-marketing-statistics>
5. BYYD. (2025). Digital Marketing in Uzbekistan: 2025 Trends and Insights. <https://www.byyd.me/en/blog/2025/10/digital-marketing-in-uzbekistan-2025-trends-and-insights/>
6. Emerald Insight. (2024). The impact of social media marketing on brand awareness, brand engagement and purchase intention in emerging economies. Marketing Intelligence & Planning. <https://www.emerald.com/insight/content/doi/10.1108/mip-06-2023-0248/full/html>
7. ResearchGate. (2024). Exploring the Impact of Digital Transformation on Marketing Strategies in the Retail Sector. Preprints.org. <https://www.researchgate.net/publication/383142673>
8. Cui, T. H., et al. (2021). Informational Challenges in Omnichannel Marketing: Remedies and Future Research. Journal of Marketing, 85(1). <https://journals.sagepub.com/doi/10.1177/0022242920968810>
9. Wharton Executive Education. (2025). What Is Omnichannel Marketing? <https://executiveeducation.wharton.upenn.edu/thought-leadership/wharton-online-insights/what-is-omnichannel-marketing/>
10. Modern Retail. (2024). Modern Retail+ Research roundup: Retailers' e-commerce, retail media and social media strategies were 2024's biggest trends. <https://www.modernretail.co/marketing/modern-retail-research-roundup/>

IQTISODIYOT & TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

Ingliz tili muharriri: Feruz Hakimov

Musahhih: Zokir ALIBEKOV

Sahifalovchi va dizayner: Oloviddin Sobir o'g'li

2025-yil, may.

© Materiallar ko'chirib bosilganda "Yashil" iqtisodiyot va taraqqiyot" jurnali manba sifatida ko'rsatilishi shart. Jurnalda bosilgan material va reklamalardagi dalillarning aniqligiga mualliflar ma'sul. Tahririyat fikri har vaqt ham mualliflar fikriga mos kelmasligi mumkin. Tahririyatga yuborilgan materiallar qaytarilmaydi.

Mazkur jurnalda maqolalar chop etish uchun quyidagi havolalarga maqola, reklama, hikoya va boshqa ijodiy materiallar yuborishingiz mumkin. Materiallar va reklamalar pullik asosda chop etiladi.

Ei.Pochta: sq143235@gmail.com

Bot: @iqtisodiyot_77

Tel.: 93 718 40 07

Jurnalga istalgan payt quyidagi rekvizitlar orqali obuna bo'lishingiz mumkin. Obuna bo'lgach, @iqtisodiyot_77 telegram sahifamizga to'lov haqidagi ma'lumotni skrinshot yoki foto shaklida jo'natishingizni so'raymiz. Shu asosda har oygi jurnal yangi sonini manzilingizga jo'natamiz.

"Yashil" iqtisodiyot va taraqqiyot" jurnali 03.11.2022-yildan O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Adminstratsiyasi huzuridagi Axborot va ommaviy kommunikatsiyalar agentligi tomonidan №566955 reyestr raqami tartibi bo'yicha ro'yxatdan o'tkazilgan.

Litsenziya raqami: №046523. PNFL: 30407832680027

Manzilimiz: Toshkent shahar, Mirzo Ulug'bek tumani
Kumushkon ko'chasi, 26-uy.

Jurnal sayti: <https://yashil-iqtisodiyot-taraqqiyot.uz>